

Ter gelegenheid van het 75-jarig bedrijfsjubileum, de 100ste geboortedag van oprichter Johan Laan en de ingebruikname van de nieuwe accommodatie houdt Gebr. Laan uit Avenhorn op zaterdag 8 oktober open middag. Van 13.00 tot 16.00 uur zijn belangstellenden van harte welkom op de locatie Julianastraat 27 om de firmanten Louis, Geert en Marc geluk te wensen en het (ver)nieuw(d)e complex te bezichtigen.

Tekst: Wim Ciggaar
Foto's: René Faas

Oprichter Johan Laan begon in 1936 op 25-jarige leeftijd met de bollenteelt als onderdeel van een gemengd bedrijf in combinatie met de groenteteelt. Ook was hij destijds één van de eerste leden van de plaatselijke onderafdeling van de KAVB, waaraan hij vanaf 1947 vele jaren als secretaris verbonden zou zijn. In 1949 bouwde hij aan de Julianastraat nr.10 zijn eerste echte bollenschuur met droogvloer en zolder ten behoeve van het droogstoken van tulpen en gladiolenplantgoed. Tot zijn overlijden in 1970 teelde Johan Laan zo'n 2 ha tulpen. Het bedrijf werd daarna onder de naam Fa. Laan-v.d. Gulik voortgezet door moeder Brigit die in 1972 versterking kreeg van haar zoon Jan die in 1976 echter wegens rugklachten weer moest stoppen.

MIJLPAAL

Het jaar 1977 vormde een belangrijke mijlpaal in de geschiedenis van het bedrijf. Dankzij de ruilverkaveling wist de familie Laan een bouwblok van 6 ha te verwerven en kon de locatie op nr.10 ingeruild worden voor nr. 27 waar een veel grotere schuur werd gebouwd. In dat jaar trad ook zoon Theo toe en werd het teeltplan uitgebreid tot 3,5 ha tulpen en 0,5 ha krokussen. In 1980 kwam zoon Louis in het bedrijf en inmiddels is ook de derde generatie toegetreden. In 1996 kwam Marc, de zoon van Theo,

Open middag Gebr

Geert (links) en Marc Laan, de derde generatie in het bedrijf, klaar voor nieuwe uitdagingen

de gelederen versterken, begin dit jaar gevolgd door Geert, de zoon van Louis. Anno 2011 vermeldt het teeltplan 35 ha tulpen, waarvan 32 ha in de Flevopolders en 3 ha in Zeeuws-Vlaanderen plus nog eens 8 ha contractteelt in Nieuw-Zeeland. Daarnaast worden komende winter 14 miljoen stelen gebroeid volgens het eb- en vloedsysteem.

NIJEUWBOUW

De nieuwbouw die nu tot stand is gekomen omvat de volledige vervanging van het gedeelte dat in 1977 werd gebouwd. Op die plek is een nieuwe kas van 5000 m² gerealiseerd, alsmede een bewortelingscel van 800 m². Daarnaast zijn de bestaande nieuwere schuren met zo'n 1.500 m² uitgebreid tot ca. 5.500 m² en is de verwerkingslijn in de kas volledig geautomatiseerd met onder meer een Bercomex-bosrobot. Het basisplan voor de nieuwbouw werd door Geert Laan ontwikkeld als onderdeel van zijn studie aan de HAS in Den Bosch. De opdracht luidde om de verschillende mogelijkheden om nieuw te bouwen in kaart te brengen. Met het ontwikkelde en uiteindelijk gekozen ondernemingsplan werd niet alleen een moderniseringslag gemaakt, maar is het bedrijf ook klaar voor eventuele uitbreidingen in de toekomst. Louis Laan in dit verband: "Indien noodzakelijk willen we direct kunnen inspelen op de vraag van de bloemenhandel. Om mee te kunnen doen in dat spel van voorverkoop moet je als bedrijf meer volume hebben. Daarnaast krijg je de automatisering nooit rendabel gerekend op

onze huidige zes miljoen stelen. Ook de komst van een nieuwe generatie heeft uiteraard een rol gespeeld. Die willen nieuwe uitdagingen aan."

VERWERKING

Het nieuwe kassencomplex is 'groenlabel' neergezet, hetgeen betekent dat lichtdoorlaatbaarheid en isolatie voldoen aan de groenlabel eisen. De beworteling in de nieuwbouw vindt acht lagen hoog plaats op containers in een containercel met eb- en vloedsysteem. De kas is eveneens ingericht volgens het eb- en vloedsysteem en is gedeeltelijk geschikt gemaakt voor de tweelagenteelt. Het complex is echter geheel voorbereid om overal twee lagen aan te brengen. Bij het plukken van de stelen is gekozen voor het rondgaan van de containers. Geert Laan: "Niet alleen vergt het laatste minder ruimte, maar het heeft ook te maken met de aansluiting op de bosrobot die vanwege zijn capaciteit vraagt om twee aanvoeren en dus twee lijnen waarop de bloemen neergelegd worden. Een derde reden is het gemakkelijker kunnen plukken en weggelgen van de bloemen dan bij een oogstband. Ook kun je de bloemen gemakkelijker rechtstreeks de ontboller in laten gaan. Voor de rest zijn eigenlijk niet zo heel veel nieuwe technische snufjes toegepast. Wel is bij het opplanten de keuze gemaakt de trays automatisch uit de containers te halen, te wassen en handmatig weer op te planten in de containers. Het voordeel daarvan is dat je weinig heftruckverkeer hebt. Een andere reden

Gebr. Laan op zaterdag 8 oktober

om te kiezen voor beworteling op containers in plaats van pallets is, dat containers volgens ons logistiek aantrekkelijker zijn, doordat je minder arbeid hebt. Bij de trays is de keuze gevallen op de open aquatray van Agrifirm. Bij deze bak kun je namelijk meer wortels creëren terwijl je toch gemakkelijker kunt plukken. Bij een gesloten bak is dat meestal niet aan de orde. Bij het ontsmetten van de trays wordt gebruik gemaakt van heet water. De trays worden eerst onder hoge druk met koud water afgespoten en krijgen vervolgens een dompelbad van 85°C. waardoor je geen ontsmettingsmiddel hoeft te gebruiken.”

BRANDVEILIGHEID

Hoewel de nieuwbouw redelijk traditioneel genoemd mag worden, voldoet het complex qua brandvoorschriften aan de meest recente eisen. Louis Laan: “Probleem bij de nieuwbouw was dat er vandaag de dag met veiligheidsregio gewerkt wordt en dat elke regio zijn eigen normen heeft.

.....

‘Niet vergeten dat het de bollen zijn die niet geëxporteerd worden die wij broeien’

.....

Zo heeft het ons enkele maanden gekost om de autoriteiten duidelijk te maken dat de bestemming van de kas valt onder de categorie lichte industrie. In de kas wordt bij ons namelijk niet gewerkt omdat gekozen is voor het automatische systeem met ronddraaiende containers. De kas is dus geen werkplek en dat betekent dat je geen brandwand hoeft te plaatsen tussen de bestaande schuur en de nieuwe kas. Probleem was dat je dat wel duidelijk moest kunnen maken, hetgeen uiteindelijk lukte met de regelgeving die de provincie Noord-Brabant op dit terrein hanteert.”

BROEISCHEMA

Het komende seizoen moeten er op het bedrijf 13 miljoen tulpen gebroeid worden, het dubbele van vorig jaar. Het broeischema vermeldt in totaal 15 soorten met Tres Chic, Queen of Marvel, Montreux, Ronaldo en Flaming Flag als belangrijkste soorten. Begonnen wordt met de Nieuw-Zeelandse tulpen die vanaf 1 oktober in bloei komen en die boven op de eerdergenoemde 13 miljoen stelen komen. Aansluitend volgen de Franse tulpen en onder doek geteelde en daarna tot aan Moederdag de gewone

tulpen. Ijs/ULO-tulpen ontbreken in het schema. Louis Laan: “In het verleden hebben we altijd in de ijstulpen gezeten, maar op een gegeven moment hebben we vanwege de kwaliteit die we nastreven bewust gekozen voor Nieuw-Zeelandse. Wij richten ons met onze broeierij op de groothandel/bloemisterij. De bovenkant van de markt dus en niet het supermarktsegment. Vandaar ook onze keuze voor eb- en vloed. Stilstaand water zal overigens altijd standhouden, aangezien die methode voor een groot deel van het tulpenassortiment voldoende kwaliteit levert. Al onze tulpen worden geveild in Rijnsburg en Aalsmeer en dat bevalt ons goed. We hebben nooit anders gedaan, hetgeen overigens niet wil zeggen dat we dat zo blijven doen. We zijn ons namelijk wel aan het oriënteren om in de toekomst een gedeelte van de productie direct via de bemiddeling af te zetten.”

TOEKOMSTPERSPECTIEF

Een verdere uitbreiding van de bloemproductie zit er op korte termijn niet in, maar is vol-

gens Louis en Geert Laan niet uitgesloten. “De stap naar twee lagen is zo gemaakt, aldus het duo. In de afgelopen 75 jaar zijn er op het bedrijf geen tien jaar geweest zonder uitbreiding. We onderkennen het gevaar van de tweelagenteelt en de mogelijk te snelle toename van de bloemproductie die daarmee samenhangt. Aan de andere kant moet je constateren dat het bollenareaal niet veel zal stijgen en de komende tien jaar zeker niet zal verdubbelen. Daarnaast moet men niet vergeten dat het de bollen zijn die niet geëxporteerd worden die wij broeien. Over de toekomst van de tulpenbroei zijn we dan ook positief gestemd. Dankzij de bosrobot en binnen afzienbare tijd wellicht ook de plantrobot zal de schaalvergroting doorzetten. Bovendien neemt de bloembollenexport af. Steeds meer exporteurs geven toe dat ze minder (broei)tulpen afzetten in de landen om ons heen. Dat biedt kansen aan de broeierij om met goedkoop uitgangsmateriaal in combinatie met tweelagenteelt uit te breiden. In zijn algemeenheid blijven we zonder meer geloven in een tulpenenteelt in Nederland.”

Een impressie van de nieuwe kas, waar de eerste tulpen al in bloei worden getrokken

Resumé

Met de feestelijke ingebruikname van het (ver)nieuw(d)e bedrijfscomplex en de viering van het 75-jarig bestaan begint Gebr. Laan uit Avenhorn aan een nieuwe fase in de bedrijfsgeschiedenis. Waar grondlegger Johan Laan eens begon met de teelt van 2 ha tulpen vermeldt het teeltplan anno 2011 zo'n 35 ha tulpen in Nederland plus 8 ha in Nieuw-Zeeland. Daarnaast wordt de broeierij het komende seizoen ruimschoots verdubbeld tot 13 miljoen stelen. Met Geert en Marc als de (opkomende) derde generatie en de volledige inrichting voor een tweelagenteelt is het bedrijf klaar voor de toekomst. Belangstellenden kunnen het op de open middag op 8 oktober allemaal met eigen ogen aanschouwen.